

VANIKAN PALAT

Hiukkavaaran keskus

Hiukkavaaran keskus

Oulun kaupunkirakennetta täydentävä, luonnonympäristöön sijoittuva, Hiukkavaaran monipuolinen uusi keskus luo kehychsen tulevaisuuden elämisen kirjolle. Ajankäyttö vapautuu yhä enemmän, työ ei enää ole yhtä paikkaan ja aikaan sidottua kuin nyt, perhekuntien moninaisuus luo kysyntää harrastuksille ja uusille yksilöllisille ja yhteisöllisille tarpeille. Hiukkavaaran keskus viitoittaa tietä monipuoliseen elinkaariasumiseen jossa omaksi koettu asuinalue tarjoaa hyvän elinympäristön kaikissa elämän vaiheissa. Omaleimaisten kylien ja korttelien muodostamassa kaupunkirakenteessa on tilaa monenlaiselle toiminnalle, asumiselle, työlle, olemiselle, kulttuurille ja vapaa-ajalle. Siellä ahkeroidaan ja laiskotellaan, siellä syödään, juodaan ja nautitaan, itketään, nauretaan ja rakastutaan.

Hiukkavaaran keskus

Kaupunki- ja maisemarakenne - paikan henki

Hiukkavaaran varuskunta-alue, vaihteleva maisema, luonto- ja kulttuuriympäristö sekä alueen sijainti olemassa olevan kaupunkirakenteen reunalla antavat hyvät lähtökohdat omaleimaisen kaupunkimaisen aluekeskuksen ja asuinalueen suunnittelulle. Hiukkavaara sijaitsee Oulun kehityksen kannalta keskeisesti hyvien liikenneyhteyksien varrella. Hiukkavaarasta rakentuu kaupunkikuvallisesti vaihteleva, ympäristöä kunnioittava, ekologisesti kestävä, viihtyisä ja elävä asuntoalue.

Hiukkavaaran keskus

Suunnitelma on laadittu kaupunkirakennekonseptina, jossa monipuoliset korttelit ovat sijoitettu kehämäisesti yhtenäisen keskuspuiston ympärille. Ympäristöä, topografiaa ja maisemarakennetta on hyödynnetty tuottamaan vaihtelevaa korttelirakennetta. Esitettyjä kortteli- ja talotyyppejä voidaan jatkossa kehittää vapaasti kokonaiskonseptin puitteissa. Kaupunkirakenteen teemoina ovat keskuspuisto, urbaani katutila sekä tiivis ja vaihteleva korttelirakenne. Konseptissa puistokatu yhdistää kaikkia keskuspuistoon kytkeytyviä suurkortteleita. Kortteleiden rytmi jäsentää kaupunkitilaa. Kortteleiden tehokkuus ja rakeisuus pienenee ympäristön viheralueiden suuntaan. Konsepti mahdollistaa suuria vapauksia rakennusten ja toimintojen keskinäisille sijoittelulle sekä toteutukselle. Vaihtelevat, vaihteittain toteutettavat, korttelit, muodostavat nuottiviivaston, johon rakennukset ja arkkitehtuuri voidaan myöhemmin sovittaa sopivissa sävellajeissa.

Hiukkavaaran keskus muodostaa tiiviin kaupunkimaisen kokonaisuuden, joka toimii kontrastina luonnon ympäristölle ja avoimmemmalle maisematilalle. Uusi keskusta, korttelit sekä vaihtelevat kaupunkitilarajat liittyvät keskuspuiston ja viherreittien välityksellä ympäristöönsä. Korttelit rajaavat kaupunkitilaa, tarjoten samalla vaihtelevia ja houkuttelevia yhteyksiä ympäristöön ja kortteleiden sisäosiin. Hiukkavaaran vanha kasarmialue luo alueelle identiteettiä ja kaupunkirakenteeseen ajallista perspektiiviä.

Hiukkavaaran keskus

Korttelit ja rakennukset

Ratkaisussa on yhdistetty perinteisen suomalaisen kaupunkirakenteen mittakaavalliset ominaisuudet ja materiaalit nykyarkkitehtuuriin ja tulevaisuuden elämäntapaan soveltuvaksi vaihtelevaksi kokonaisuudeksi. Korttelirakenteen toistuvina teemoina ovat tiivis katutila, julkinen puistovyöhyke ja yhteisölliset, pienipiirteiset korttelipihat. Kortteli- ja rakennustyytit ovat vaihtelevia; keskustassa monimuotoisia hybridi-kortteleita, tiiviitä lamelli- ja kaupunkivillakortteleita, pienkerros- sekä ketjutaloja, reuna-alueilla pienkerrostaloja, rivi- ja erillispientaloja.

Hiukkavaaran keskus

Asuntorakentamisen kirjo edesauttaa elävän kaupunginosan syntymistä ja elinkaariasumisen periaatteiden toteutumista. Talotyypit mahdollistavat eri asumismuotojen ja toteutusmallien vaihtelun. Liiketilat ja julkiset palvelut sijoittuvat pääosiin keskustaan. Lähipalveluita on sijoitettu myös hajautettuina korttelirakenteeseen, tarjoten kohtauspaikkoja asukkaille. Koulu ja urheilupalvelut ovat sijoitettu keskuspuiston yhteyteen, päiväkodit kaupunkirakenteen ja viherväylien solmukohtiin.

Hiukkavaaran keskus

Keskusta

Hiukkavaaran keskuksen kaupunkirakenne on tiivis ja kaupunkimainen. Keskustan kadut, pihat, toriaukiot ja keskuspuisto toimivat tulevaisuuden kaupunkikulttuurin näyttämönä, jossa monikulttuurinen kaupunkielämä sykkii eri asukasryhmien elämänrytmin mukaan. Toriaukioita rajaavat hybridikorttelit ja basaarit tarjoavat tilaa niin asumiselle, työlle, kaupalle kuin kulttuurille. Korttelirakenne yhdistää umpikorttelin ja modernin, avoimen kaupunkirakenteen parhaat ominaisuudet. Rakennusten maantasokerrokset voidaan toteuttaa työ-, liike- tai asuintiloina. Kortteliratkaisut ja rakennustyytit mahdollistavat useille asunnoille omat piha-alueet tai terassit.

Hiukkavaaran keskus

Hiukkavaaran aluekeskus tarjoaa asukkaille monipuoliset palvelut. Kaupalliset-, koulutus-, vapaa-ajan-, sosiaali- ja kulttuuripalvelut täydentävät toisiaan luoden kohtauspaikkoja ja toimintaa kaikkina vuoden ja vuorokauden aikoina. Paljon liikennettä aiheuttavat liiketilat on sijoitettu näkyvästi Raitotien varteen ja puistokadun yhteyteen.

Hiukkavaaran keskus

Ympäristö ja kestävä kehitys

Hiukkavaaran keskus on kestävän kaupunkirakentamisen mallikohde. Tiivis, sosiaalista elämää aktivoiva, kaupunkirakenne luonnon keskellä, jossa kaikki palvelut ovat kävelyetäisyydellä ja jota täydentää kattava joukkoliikenteen palveluverkko. Hiukkavaaran keskus ja asuinalueet tulee toteuttaa kestävän kehityksen ja uusiutuvien energialähteisiin perustuva energia systeemi.

Hiukkavaaran keskus

Kaupunkipuisto -puisto keskellä kaupunkia – kaupunki puiston keskellä

Luonto- ja kulttuurimaisema ovat lähtökohtia suunnittelulle. Hiukkavaaran keskuspuisto on tärkeä yhteisöllisyyttä ja alueen identiteettiä luova elementti. Toriaukiolta alkava keskuspuisto liittää korttelit toisiinsa, luoden tapahtumapaikan ja yhtenäisenä jatkuvan urbaanin virkistysalueen kaupunkilaisille. Tiiviimmät ja suljetummat korttelipihat luovat vastapainoa vapaasti soljuvalle puistolle. Ulkoilureitit, viheryhteydet, urheilukentät, ryhmäpuutarhat ja -viljelmät muodostavat keskuspuistosta aktiivisen vapaa-ajan keskuksen. Oulujoen ja Myllyojan suuntaan avautuva keskuspuisto huomioi Hiukkavaaran perinteisen maisemarakenteen liittyen osaksi laajempaa viheraluejärjestelmää.

Sadevesien keräämiseksi ehdotetaan katto- ja pintavesien keräysjärjestelmää. Puistoa ympäröivien asuinkorttelien hulevedet kerätään korttelikohtaisiin pidätysaltaisiin. Ne virtaavat kaupunkipuistoa reunustavaan luonnonkiviuomaan ja sieltä edelleen puistossa olevaan suodatuslammikkoon. Ekologinen hulevesien hallinta vähentää tulvariskiä, huippuvirtaamia sekä ympäristövaikutuksia valuma-alueen alajuoksulla. Varastoitunutta vettä käytetään paikalliseen kasteluun. Altaiden virkistysarvoa lisätään istuttamalla altaisiin soveltuvaa kasvillisuutta.

Hiukkavaaran keskus

Jätehuolto ja kierrätys voidaan toteuttaa suurkortteleiden osalta keskitetysti.

Hiukkavaaran keskus

Liikenne ja pysäköinti

Katuverkon runko muodostaa yhteyden joka palvelee kaikkia liikennemuotoja. Keskuspuistoa kiertävien kortteleiden liikenne hoidetaan keskustaa kiertävällä puistokadulla. Kortteleiden sisäistä liikennettä palvelevat pienimittakaavaiset pihakadut. Asukas­pysäköinti on sijoitettu keskustakortteleissa pääosin korttelikohtaisesti, aukoiden tai pihakansien alle, muualla maantasoon asuntojen välittömään läheisyyteen. Vieraspysäköinti on järjestetty katujen ja aukiotilojen yhteyteen. Polkupyöriille varataan katetut tilat niin keskustassa kuin kortteleissakin.

Hiukkavaaran keskus

Hiukkavaaran keskukselta muodostuu liikenne-ekologisen kaupunkirakenteen mallikohde. Alueelle syntyy kattava joukkoliikenne sekä erityisen kattava kevytliikennejärjestelmä. Jalankululla ja pyöräilyllä on alueen suunnittelussa ja toteutuksessa keskeinen rooli. Keskuspuisto kävely- ja pyöräilyraitteineen yhdistää esteettömästi Hiukkavaaran asuinalueet keskustaan ja ympäristöönsä.